

Ömer Faruk İLHAN
Sarıveliler Kaymakamı

126 Avroluk Akşam Yemeği

2009'un Kurban Bayramı'nda, dönem arkadaşım Faruk Erdem ile birlikte Essex Üniversitesi Gezi Topluluğu'nun organize ettiği Amsterdam gezisine katıldık. Ulaşımın karayolu ile sağlanacak olması bizim için son derece cazip bir seçenek olarak duruyordu. Çünkü bu sayede; İngiltere'nin stratejik ehemmiyeti haiz Dover Boğazı ile Fransa'nın kuzeyindeki Calais kentini birbirine bağlayan, 38 kilometrelik su altı uzunluğuyla yeryüzünün en uzun su altı tüneli olan ve yüzyılın mühendislik harikalarından sayılan Manş Tüneli'ni görmüş olacaktık.

Yapılması ilk defa 1802 yılında bir Fransız mühendis tarafından akledilen fakat çeşitli sebeplerle bir türlü inşa edilemeyen 147 kilometre uzunluğundaki tünel, takriben 2 asırlık bir gecikmenin sonunda 14 bin işçinin görev aldığı İngiltere-Fransa Konsorsiyumu tarafından tamamlanmış ve 6 Mayıs 1994'te İngiltere Kraliçesi II. Elizabeth ile Fransa Devlet Başkanı François Mitterrand'ın birlikte kurdele kesmeleriyle resmen hizmete girmiş...

Eurolines firmasına ait otobüs, Londra'daki Victoria Otobüs Terminali'nden yarım saatlik gecikmeyle hareket etti. AŞTİ'ye gönderme yapıp buranın adını LOŞTİ koydum!

Tabii LOŞTİ'nin, AŞTİ ile boy ölçüşmesi imkânsız! Ne görünüşüyle, ne otobüslerinin konforuyla, ne temizliğiyle, ne de şoförleriyle... Buradan AŞTİ yönetimi ile Türk otobüs firmaları ve şoförlerini selamlıyorum. Atatürk, sahiden "Türk şoförü, en asil duygunun ürünüdür!" demiş mi emin değilim, ama Türk otobüs işletmeciliğinin çok asil duyuların ürünü olduğuna artık kesinkes eminim!

Son derece yüksek entelektüel beklentilerle içine girdiğimiz Manş Tüneli'nde gördüğümüz tek şey, otobüsleri içine alan kocaman bir taşımalkı (konteynır). Meşhur tünelimiz, bildiğimiz tünellerin hiçbirine benzemiyordu. Işıklı ve düzgün bir tünel yolundan ilerleyeceğimizi sandık, fakat öyle olmadı. Karanlık taşımalkının içinde bir süre sallandık ve akabinde kendimizi Fransız topraklarında bulduk.

Fransız gümrük polisleri oldukça kibarlardı. Hizmet pasaportunun getirdiği ayrıcalık, Faruk ile ikimizin gümrükten, aramadan ve süratle geçmemizi sağladı. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin vatandaşları olmalarına rağmen, diğer herkesin çantası didik didik arandı ve bu sayede uzunca bir kuyruk oluştu.

Oniki saat süren yorucu yolculuğun ardından, saat 10 sularında Amsterdam'da kalacağımız ve dünyanın sekizinci harikası (!) sayılabilecek otelimize vardık.

Hotel Nieuw Slotania, lobisinde fare dolaşan bir Çinli oteliydi. Önce fare dolaşıyordu, ardından güvenlik görevlisi rolünde iri kıyım bir kedi sahneye çıkıyordu.

Bu manzarayı gördükten sonra oteldeki her nevi et mamulünden uzak durduk, hâliyle... Çünkü bu Çinlilerin işi belli olmazdı!

Öyle ya, Essex'teki Çinli arkadaşım Yiran Li'ye sormuştum; hiç köpek eti yedin mi, diye... Evet, birkaç defa yedim; çok lezzetliydi, demişti.

Lâtime değil, kendi beyanlarıyla sabit; sadece köpek mi, yedikleri nane yok! Hatta bu mevzu için hamburgerden mülhem yeni kelimeler bile türettim: Dog-burger ve cat-burger...

İleride, dünya genelinde, dog-burger veya cat-burger zincirleri kurulursa, hiçbir ülkenin başıboş sokak köpeği/kedisi derdi kalmaz! Değil mi ki bir hayvanın eti bol miktarda tüketiliyor olsun, artık onun için mesai başladığından başıboşluk dönemi de biter...

Yanlış mı? Siz hiç başıboş inek, başıboş koyun yahut sokak ineği, sokak koyunu gibi ifâdeler duydunuz mu? Aynen öyle de günün birinde sokak köpeği/kedisi ifâdeleri de tarih olabilir, Çinli girişimciler sayesinde...

Hiç şüphesiz, Slotania'nın güzellikleri (!) elbette, orta yerde dolaşan fare ve kediyle sınırlı değildi.

İnanmakta zorlanacağınızı biliyorum, biz de inanamamıştık ancak 6 kişilik odada kaldık; hem de 1 çift İngiliz sevgili, 2 İspanyol kız ve 2 Türk erkek olarak...

Kabul ediyorum; Türkiye'de böyle bir durum, her türlü açıklamadan vârestedir! Yazarken dâhi hicap duyuyorum! Lâkin bütün bunlar, Gezi Topluluğu'nun uygulamalarıydı.

Hoş şanslıymışız (!), bizim oda en özeliymiş; diğerleri, sekiz ve onar kişilik odalarda kaldılar. Eski devlet yurtlarını veya askerî koğuşları andıran ve içinde 3 adet gri renkli metal ranzanın bulunduğu daracık bir oda...

Ve bu daracak odada, yalnızca 3 tane asimetrik ve birbirlerine tokuştuğunda kulak tırmalayıcı sesler çıkartan metal askıdan müteşekkil bir elbise dolabı, büyük ve düz bir masanın üzerine konulmuş ve sadece tek bir kanalı gösteren eşek kadar bir televizyon...

Banyodaki duşakabin ha devrildi, ha devrilecek!

Oteldeki internet terminalinde bulunan kompüterlerin çalışmaları, eşref saatine ayarlanmış. Tutturabilerseniz verim alabiliyorsunuz, yoksa vay hâlinize!

Karma olmasa, bu otele pekâlâ 'Amsterdam YİBO' ismini takardım!

Otele yerleşip biraz uyuduktan sonra akşam yemeği için Faruk ile birlikte otelden ayrıldık. Türk lokantası arıyorduk. Yürürken bir Türk marketi gördük. Türk marketi olduğunu anlamak zor olmadı. Çünkü kaldırım işgalinin bütün örneklerini sergileyen marketin önünde, elleri ceplerinde birkaç kişi toplanmış sohbet ediyordu. Böyle bir manzara tipik bir Türk manzarasıydı. Sıcakkanlı bu arkadaşlardan öğrendiğimiz lokantaya doğru yürümeye başladık.

Tam lokantaya varmak üzereyken yayalar için kırmızı ışık yandı. Hava soğuk ve yağışlıydı. Hâliyle biz de beklemek istemedik. "Serde Türklük var ne de olsa, bir yaya Türkün kırmızı ışıktaki beklediği yerde görülmüş, biz de bu yüzden beklemedik ve geçtik!" demeyeceğim.

Hiç yere bilindik retoriklerin takipçisi olup kendimizi aşağılamamızın anlamı yok! Zira Avrupalı yayalar da sapa ve boş yollarda, kırmızı ışıktaki beklemiyorlar. Sebebine gelince, Avrupa'da yayalara acıdikları falan yok; trafiği durdurmak için butona bastığınızda, yayasınız diye herhangi bir ayrıcalık görmüyorsunuz. Araçlar gibi siz de uzunca bir süre bekliyorsunuz. İngiltere'de bekleme süresi daha kısa olmakla birlikte, genel uygulama bu yönde...

Her neyse, gerekli güvenlik kontrollerini yaptıktan sonra karşıya doğru yürümeye başladık. Lokanta tam karşımızda duruyordu. İçeriye girmemize ramak kalmıştı. Tam o esnada Amsterdam Polis Teşkilatı'nın genç ve heyecanlı mensuplarından bir polis bizi çağırır mı?

-Gelir misiniz? Neden kırmızıda geçtiniz bakalım siz?

-Hık mik, kem küm!

-Yok öyle, kırmızıda geçmenin cezası kişi başına 45 Avro!

-Eyvallah memur bey! Peki, bana söyler misiniz, kırmızıda geçen her yayaya neden uyguluyorsunuz bu cezayı? Ben daha kırmızıda bekleyen bir tek yaya görmedim!

-Doğru söylüyorsunuz, kırmızıda geçemezsiniz diye bir şey yok. Ta ki polis görünceye dek! Şimdi lütfen buyurun, karakola gidelim!"

Takıldık arkadaşın peşine. Gittik karakola. Karakol değil de mübarek, sanki bir holdingin bekleme salonu. Her türlü sıcak içecek mevcut ve ücretsiz! Renkler son derece iç açıcı. Camdaki polis etiketi olmasa, hiç kimse buranın bir karakol olduğunu anlamaz! Bizdeki gibi dışarıda MP5 ile nöbet tutan polis memuru da yok!

İçecekler lezzetli, polisler kibar! Tasavvur edin lütfen, Türkiye'de bir karakolda sıcak çikolata, cappuccino, espresso veya canınızın istediği herhangi bir başka sıcak içeceği gönül rahatlığıyla ve birinci sınıf kalitede yudumladığınızı! İyi ki geldik, diye düşünmeye başladım!

Üzerimizde Avro yok, Pound var. Kabul etmiyorlar. İlla, Avro vereceksiniz!

-Kredi kartı geçer mi?

-Geçer, elbette!

O da ne, visa geçmiyor; master olacak! Hayda!

-Hangi devirdeyiz arkadaşım? Ziraat Bankası bile visa'ya geçti! Master mı kaldı, Allah aşkına!

-E demek ki kalmış!

-Yahu nerden bulacağız, Avro veya master kredi kartını?

-Arayın oteldeki arkadaşlarınızı, onlar getirsin.

-Oldu canım!

-Pekâlâ, siz bilirsiniz; geceyi geçirmek için burası yeterli konfora sahip değil, ona göre...

Bakanlığımızın şahsımızla ilgili referans mektuplarını görünce bize daha kibar ve saygılı davranmaya başladılar ve muhabbete başladık.

-Gerçekten üzgünüz, lâkin sizden bu parayı tahsil etmek zorundayız! Kameralar ışıktaki geçtiğinizi kaydetti! Daha da önemlisi, polis arkadaşımız bunu gördü!

-Hiç mesele değil, bilâkis takdir ediyorum, tahsil edin etmesine de Pound alın birader!

-Yok, olmaz; Pound, burada geçmiyor!

Anlayacağınız, İngiliz sistemi burada da başımıza bela! Malum adamlar, Avrupa Birliği üyesi. Ama Avro kullanmıyorlar. Neden? Bütün Avrupa'ya rağmen, trafikleri neden soldan akıyor veya prizleri neden üç girişli ise ondan!

Bizimle birlikte Amsterdam'a ailesini ziyaret etmek için gelen arkadaşım Nadia'yı aradım. Durumu anlattım. Anne ve babasıyla birlikte kısa sürede karakola geldiler. Nadia'nın annesi, polislere çıkıştı ve tutumlarını kınadı.

Konuşma sürerken, karakola iki tane Türk geldi. Araçlarıyla ilgili şikâyetle bulunmaya gelmişler. Tanıştık. 'Çok şanslısınız', dediler. "30 yıldır buradayız, ilk defa bir yayanın kırmızıda geçtiği için ceza ödediğine şahit oluyoruz."

Para çekmem gerektiğini öğrenince henüz tanıştığımız Dursun Ağabey, yakınlarda bir ortak para çekme noktası olduğunu ve oraya gidebileceğimizi söyledi. Faruk'u karakolda bırakıp bankaya gittik.

Para çekip akşam yemeğimizin 'ara sıcak' bölümünün 90 Avroluk faturasını Amsterdam Polisi'ne ödedikten sonra yanımıza Dursun Ağabeyi de alıp Türk lokantasına gittik. Nihayet ana yemeğimize kavuşmuştuk, 3 saatlik gecikmeyle de olsa...

Konya tandır yedik ve yalnızca 36 Avro ödedik, ana yemeğe!

Çaylar da yemek gibi nefisti; bir koyun parasına akşam yemeği yemiştik, lâkin sanki Konya'da gibiydik...